

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون خاتم النبیین (ص)
معاونت علمی

«خلاصه گزارش مرور دوره‌ای برنامه های علمی
سال تحصیلی ۱۴۰۰»

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱	.....
۳	خلاصه گزارش‌های مرور دوره‌ای برنامه های علمی .....
۳	الف) گزارش مرور دوره‌ای رشته "جزا و جرم شناسی" .....
۳	یافته های گزارش مرور دوره‌ای .....
۳	الف) چالش ها .....
۳	ب) فعالیت های عمده برنامه علمی .....
۶	ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی جزا و جرم‌شناسی .....
۶	د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه .....
۷	و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی .....
۸	ب) گزارش مرور دوره‌ای رشته "حقوق بین الملل" .....
۸	یافته های گزارش مرور دوره‌ای .....
۸	الف) چالش ها .....
۸	ب) فعالیت های عمده برنامه علمی .....
۱۰	ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی حقوق بین الملل .....
۱۱	د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه .....
۱۱	و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی .....
۱۲	ج) گزارش مرور دوره‌ای رشته "روابط بین الملل" .....
۱۲	یافته های گزارش مرور دوره‌ای .....
۱۲	الف) چالش ها .....
۱۲	ب) فعالیت های عمده برنامه علمی .....
۱۲	ج) پیشنهادات و درخواست های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی علمی روابط بین الملل .....
۱۳	د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه .....
۱۳	و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی .....

خلاصه گزارش‌های مرور دوره‌ای برنامه‌های علمی

الف) گزارش مرور دوره‌ای رشته "جزا و جرم شناسی"

یافته‌های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش‌ها

- ۱) عدم ارتباط مستمر با فارغ التحصیلان؛
- ۲) مشکلات در آمار واقعی و معتبر در مورد جذب دانشجویان و فارغ التحصیلان؛
- ۳) نبود ارتباط مستمر با ذی‌نفعان؛
- ۴) نبود منبع واحد آماری و رفع نقض دیتابیس؛
- ۵) کاستی‌ها و مشکلات در زمینه‌ی اطلاعات دقیق استخدام شده‌گان براساس رشته یا عدم رشته تحصیلی؛

ب) فعالیت‌های عمده برنامه علمی

شرح مختصری از عمده‌ترین فعالیت‌های برنامه علمی جزا و جرم شناسی به صورت فهرست وار ذکر می‌گردد.

۱. ابتکارهایی در حوزه‌ی آموزش

برگزاری همایش‌های هم‌اندیشی آموزشی استادان (انتقال تجربه‌ی آموزشی): در این همایش‌ها، استادان تجربه‌های آموزشی خویش

را در میان می‌گذاشتند و بسیار اثربخش‌تر از کارگاه روش تدریس قرار می‌گرفت؛

برگزاری کارگاه‌های روش تدریس نوین: دانشکده به عنوان زیر مجموعه‌ی معاونت علمی، برای استادان، کارگاه سه‌روزه‌ای آموزش روش

تدریس نوین برگزار نمود، افزون بر آن، کارگاه آموزش روش تدریس اختصاصی نیز دایر کرد که بهره‌ی راهبردی برای استادان داشت.

پیشنهاد قرارداد همکاری تبادل استاد: با پیشنهاد دانشکده، پوهنتون با مراکز علمی (مانند:) قرارداد علمی بسته است.

بهره‌گرفتن از تدریس استادان سایر دانشگاه‌ها: در راستای راهبرد «تعاون و تنوع» از استادان پوهنتون‌های دیگر استفاده گردید.

تهیه‌ی آیین‌نامه‌ی آموزشی برنامه‌های فوق لیسانس: به هدف تنظیم امور مربوط به برنامه‌های آموزشی، تعیین شیوه‌ی انجام تکالیف و

وظایف فراگیران و فراهم‌سازی تضمین کیفیت و ارتقای جایگاه علمی فراگیران در دوره‌ی فوق لیسانس آیین‌نامه‌ی کاربردی تنظیم گردید.

برگزاری محکمه‌ی تمثیلی: جهت آموزش عملی محصلان، در هر سال، برای محصلان سال پایانی، با گزینش اعضا از میان محصلان، محکمه‌ی

تمثیلی برگزار شده است.

برگزاری مسابقه‌ی کتاب‌خوانی و قانون فهمی: در راستای تکامل علمی محصلان، مسابقه‌های قانون‌خوانی (قانون اساسی و قانون کار و

اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر) صورت گرفته است.

ایجاد و توسعه کلینیک حقوقی: برای آموزش عملی و کارورزی محصلان، کلینیک حقوقی شکل گرفته است.

۲. ارزیابی و نظریات محصلان و پاسخ به آن‌ها

براساس طرز‌العمل ارزیابی از کیفیت تدریس و مقررات و طرز‌العمل‌های وزارت تحصیلات عالی، ارزیابی‌ها و نظرسنجی‌های مختلفی جهت بهبود

کیفیت تدریس، بازنگری نصاب تحصیلی و تأمین نیازمندی‌های بازار کار و جامعه صورت گرفته است که به مواردی از آن‌ها اشاره می‌شود.

گردآوری و ارزیابی دیدگاه‌های محصلان پیرامون تدریس استادان: دیدگاه‌های دانشجویان پیرامون تدریس استادان (از جهت روش، محتوا، منابع، زمان و اخلاق) در نشست‌های دیپارتمنت مورد بررسی قرار گرفته و در اختیار استاد مربوط قرار می‌گیرد.

گردآوری دیدگاه‌های محصلان پیرامون تدوین برنامه‌ی راهبردی: برای تنظیم پلان استراتژیک، دیدگاه و پیشنهادهای دانشجویان جمع‌آوری شده، بررسی گردید و در سراسر پلان به نوعی نمود یافت.

گردآوری دیدگاه‌های محصلان پیرامون بازنگری سرفصل‌ها: در بازنگری سرفصل‌ها، هر مضمون مورد سؤال از دانشجویان قرار گرفت و از نظریات آنان در تعدیل و تغییر مضامین استفاده شد.

گردآوری دیدگاه‌های محصلان پیرامون برنامه‌های فوق لیسانس: نشست سمستروار با تمام دانشجویان و نشست مستمر ماهانه با نمایندگان محصلان و ثبت نظریه‌های آنان در دفتر مخصوص، به نوعی راه‌گشای برنامه گردید. علاوه بر آن، محصلان نظریات‌شان به دیپارتمنت تحویل داده، و در نشست دیپارتمنت و مورد بررسی می‌شود و پاسخ مناسب دریافت می‌دارند.

برگزاری نشست‌های مشترک: برگزاری سمینارها، جشن‌ها و جلسات هم‌فکری با دانشجویان و تربیون آزاد دانشجویی.

۳. برنامه‌های تضمین و ارتقای کیفیت

تشکیل کمیته‌ی تضمین کیفیت در سطح مورد برنامه‌های فوق لیسانس: این کمیته، ترکیب یافته از شش استاد دایمی، بر پایه‌ی لایحه و پلان عملیاتی، وظایف خود را انجام داده و در پایان سمستر به دانشکده گزارش می‌دهد.

ارزیابی تمام برنامه‌ها: تمام برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، اداری به طور مستمر مورد نظارت و ارزیابی قرار می‌گیرد.

تهیه‌ی گزارش سمستروار و سالانه: با تهیه‌ی همین گزارش که از بررسی پلان‌ها، فعالیت‌ها و اقدام‌ها به دست می‌آید، کیفیت برنامه تضمین و به سوی ارتقا می‌پیماید.

تهیه کتلاک دیپارتمنت: معرفی دیپارتمنت، نصاب آموزشی، اعضای هیأت علمی، بیان اهداف و راهبردها، ساختار و فعالیت‌های دیپارتمنت و... تا در قالب یک متن کوتاه دورنمایی از واحد علمی آموزش مانند دیپارتمنت ترسیم نماید.

شرکت در کارگاه تضمین کیفیت: دانشکده و دیپارتمنت جهت آگاهی و بازپروری تازه‌های تضمین کیفیت (در زمینه‌های تغییر قوانین و مقررات، و یافته‌های تازه)، کارگاه‌های آموزشی برگزار کرده‌اند، همچنین شرکت در ورکشاپ‌های مروردوره‌ی و چگونگی تهیه گزارش نظارت سالانه که از کمیته اصلی تضمین کیفیت دانشگاه دایر گردیده است.

شرکت و همکاری در تدوین پلان استراتژیک آمریت مورد ماستری: جهت هدف‌مند سازی و نظام‌مند و هم‌سوی آموزش در سطح برنامه‌های فوق لیسانس پلان استراتژیک براساس نیاز سنجی و تحلیل عوامل درونی و بیرون، اهداف و استراتژی‌های راهبردی و شاخص‌های عملیاتی سالانه استخراج و تهیه شده.

تدوین پلان استراتژیک دیپارتمنت: در پرتو اسناد بالا دستی و برپایه تحلیل عوامل محیط درونی و بیرونی و نیازسنجی همه جانبه پلان استراتژیک دیپارتمنت حقوق جزا و جرم‌شناسی تدوین شده است.

۴. ابتکارهای در زمینه‌ی استفاده از منابع آموزشی / فیزیکی (کتاب‌خانه، و...)

پیشنهاد تجهیز صنوف و تهیه و امکانات آموزشی برتر: از قبیل فضای مناسب، روشنی کافی صنف‌ها، مجهز بودن صنف‌ها به ال‌سی‌دی، میز، چوکی مناسب و کافی، سیستم سرمایشی و گرمایشی.

پیشنهاد خرید کتاب و تهیه کتابخانه‌ی مدرن: کتابخانه‌ای با تعداد سالن مطالعه و کتاب‌ها در موضوع این رشته و نرم‌افزارهای آموزشی اختصاصی و دسترسی به کتابخانه‌های مجازی.

داشتن نشریه‌ی علمی استادان، فارغان و دانشجویان: سه نوع نشریه‌ی جداگانه که ویژه‌ی استادان، فارغان و دانشجویان است.

پیشنهاد آماده‌سازی و تجهیز سالن دفاع و اجتماعات برای دانشجویان: تشکیل نشست‌های دفاع در سالن مخصوص و نشست‌های علمی-فرهنگی در سالن اجتماعات.

پیشنهاد تجهیزات و امکانات مورد نیاز کلینیک حقوقی: تجیزات لازم برای مضامین عملی از قبیل پولیس علمی، طب عدلی و ورکشاپ‌های ارتقای مهارت‌های حقوقی.

۵. اقدام‌هایی در زمینه‌ی افزایش جذب محصلان

مشوره دهی و پیشنهاد تشکیل کمیسیون تخفیف در سطح دانشگاه: ایجاد کمیسیون تخفیفات برای محصلان ممتاز، دانشجویان اعضای یک فامیل، کارمندان دولت، و افراد بی‌بضاعت؛

تعامل و رایزنی با نهادهای عدلی و قضایی جهت معرفی کارمندان مسلکی برای تحصیلات تکمیلی: داشتن استادان هیأت علمی با تجربه، مسلکی و دارای مدرک دکتری. هم‌چنین فضای علمی، کتابخانه و محیط آموزشی؛ ظرفیت بالای را برای رایزنی و ترغیب نهادهای حقوقی و جزایی فراهم آورده است تا با ایجاد تفاهم‌نامه و قرارداد اقدام به بورسیه نمودن کارمندان مسلکی خود در دانشگاه نمایند.

۶. اقدام‌هایی در زمینه‌ی ابقا و ارتقای و تکمیل موفقانه‌ی دوره

تدوین برنامه‌ی راهبردی فوق لیسانس: برای ماندگاری و بالندگی برنامه، پلان استراتژیک در چهار بخش (سازه‌های زمینه، تحلیل محیط، تعیین اهداف، راهبردها، تاکتیک‌ها و شاخص‌های اجرایی و نظارت) تنظیم شد.

بازنگری و بازنگاری سرفصل‌ها: طبق فارمت تازه‌ی وزرات تحصیلات عالی، با تکیه به تحول محیطی، نیازسنجی نظریات استادان، دانشجویان، فارغان و کارفرمایان و پیشرفت حقوق جزا و جرم‌شناسی، سرفصل‌ها از جهت شکل و محتوا به بازنگری و بازنگاری رفت.

آمادگی و میزبانی برای پذیرش صنف دوم: افزون بر ارزیابی صنف اول برنامه، برای تشکیل صنف دوم هم آمادگی (منابع فیزیکی و بشری) وجود داشت که با ارزیابی وزارت محترم تحصیلات عالی در سال ۱۳۹۹، توفیق برگزاری صنف دوم را در برنامه یافتیم.

فراهم آوردن فضای علمی: فضای سبز، صنف‌های معیاری، کتاب‌ها و مقالات در دست‌رس و محیط اسلامی امن.

پذیرش استادان با تجربه: استادان دارای شرایط و معیاری و مسکلی دایمی و قراردادی دارای مدرک دو کتوری.

تقدیر از دانشجویان برتر: از دانشجویان ممتاز (نمره اول تا نمره سوم) در هر سال تحصیلی از طریق برگزاری جلسه‌ی عمومی با اعطای لوح سپاس و سهولت آموزشی تقدیر می‌شود.

۷. اقدام‌هایی در زمینه‌ی حمایت و افزایش استخدام محصلان در بازار کار

نظرسنجی از کارفرمایان در زمینه‌ی اولویت‌ها و نیازهای بازار کار: این نظر سنجی چنانچه در بخش ۶ انعکاس یافت

پیشنهاد ایجاد بانک اطلاعات استخدام شدگان: این نهاد همواره در اختیار دانشجویان بوده و به صورت کانال ارتباطی میان محصلان و دانشگاه.

۸. اقدام‌هایی دیپارتمنت برای ظرفیت‌سازی (شامل ساختن کارمندان و اعضای هیأت علمی)

معرفی استادان و کارمندان به مرکز زبان: دیپارتمنت کارمندان و استادان علاقه‌مند به مرکز زبان خارجی معرفی کرده است.
معرفی استادان دارای شرایط به کمیته‌ی ترفیع: پرونده‌ی هر استاد را طبق مقرره برای «ترفیع» به کمیته‌ی مربوط فرستاده است.
پیشنهاد استادان دارای شرایط را برای بورسیه‌ی تحصیلی: تعداد استاد از بورسیه‌ی تحصیلی استفاده کرده‌اند.
برگزاری همایش هم‌اندیشی پژوهشی: نشست انتقال تجربه‌ی تحقیقی استادان برگزار شده است.

۹. سهم‌گیری در انکشاف جامعه

معرفی استادان به سمینارهای علمی: بررسی متون درسی دانشگاهی (بنیاد آسیا)، عدالت ترمیمی و حقوق زنان (مؤسسه برمکی، اصول و قواعد جرم‌انگاری (ج.آ.ز)).

۱۰. فعالیت‌های پژوهشی

راه‌اندازی فصلنامه علمی دانشجویی: با همکاری آمریت بوردماستری، مقالات و تحقیقات دانشجویی بعد از ارزیابی توسط استاد، در قالب فصلنامه دانشجویی تدوین و نشر می‌شود.

پیشنهاد طرح‌های تحقیقاتی و تدوین متون درسی: ضمن بحث و بررسی در شورای علمی دیپارتمنت، مجموعه مقالات، متون تدوین شده درسی برای نهایی‌سازی و چاپ و نشر به معاونت تحقیقات و فناوری ارسال شده است.

پیشنهاد بومی‌سازی متون آموزشی: با توجه نبود منابع درسی بومی طرحی جهت بومی‌سازی منابع آموزشی تهیه و جهت نهایی‌سازی به مراجع بالادستی پیشنهاد گردید.

ج) پیشنهادات و درخواست‌های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی برنامه جزا و جرم‌شناسی

- ۱) پلان عملیاتی (۱۴۰۱) براساس نواقص و یافته‌های گزارش تهیه شود؛
- ۲) جامعه آماری برای تمامی نیازسنجی‌ها مجدداً بررسی و اصلاح گردد؛
- ۳) عناوین با بخش مربوط هماهنگ و محتوا به صورت فشرده آورده شود؛
- ۴) اشتباهات تایپی، املائی و ویرایشی مرفوع گردد؛
- ۵) مشاوره علمی برای دانشجویان در هر سال براساس مقرره وزارت انجام شود؛
- ۶) زمینه‌سازی برای هیات علمی دایمی با مدرک دکترا و حد اقل سه سال تجربه آموزش انجام گردد؛
- ۷) مشارکت اعضای هیات علمی در فعالیت‌های دیپارتمنت نشان داده شود؛
- ۸) فضای مناسب، کتابخانه مستقل، کتب درسی، سیستم آنلاین و پیگیری تایید نهایی نصاب تحصیلی به دانشگاه، پیشنهاد و پیگیری گردد.

د) پیشنهادات و درخواست‌ها از دانشگاه

- ۱) ارزیابی مرور دوره‌ای نشان می‌دهد که برنامه حقوق جزا و جرم‌شناسی تداوم یابد ولی برای بهبود برنامه موارد ذیل پیشنهاد می‌شود:
- ۲) قسط بندی پرداخت فیس دانشجویان؛
- ۳) بورسیه دانشجویان نخبه از طریق دانشگاه؛
- ۴) حمایت مادی و معنوی از دانشجویان بی بضاعت از طریق صندوق تاسیس حمایتی؛
- ۵) تقدیر معنوی و مادی از دانشجویان صاحب آثار؛

- ۶) اولویت جذب دانشجوی فارغ التحصیل دانشگاه خاتم النبیین با تخفیف ویژه؛
- ۷) ارتباط گیری با وزارت خانه ها و موسسات علمی جهت معرفی دانشجو؛
- ۸) ارتباط موثر و مستمر با نهادهای استخدام کننده جهت جذب فارغ التحصیلان دانشگاه خاتم؛
- ۹) زمینه تحصیل برای مقاطع بالاتر برای فارغ التحصیلان دانشگاه؛
- ۱۰) جذب هیات علمی مخصوص برای دوره فوق لیسانس؛
- ۱۱) حمایت مادی و معنوی از استادان برنامه های فوق لیسانس؛
- ۱۲) ایجاد فرصت های مطالعاتی (به ویژه روش تدریس نوین برای استادان).

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

با توجه به " پالیسی مرور برنامه های علمی " و نظریات پنل، کمیته ارتقای کیفیت دانشگاه و شورای عالی در مورد گزارش و تطبیق مراحل مرور دوره ی برنامه « **جزا و جرم شناسی** »، مشکلات و چالش ها اندک بوده و این برنامه فعالیت خوبی داشته است. موارد ذکر شده با تهیه پلان بهبود نواقص در زمان تعیین شده حل خواهد شد و برنامه نیاز به تقویه ی بیشتر دارد.

ب) گزارش مرور دوره‌ای رشته "حقوق بین الملل"

یافته های گزارش مرور دوره‌ای

الف) چالش ها

عمده ترین چالش های برنامه هرچند در پلان تدابیری سال ۱۴۰۱ به تفصیل درج شده است، ولی میتوان عمده ترین کاستی ها را مختصراً قرار زیر فهرست کرد.

- ۱) ارتقا و بهبود کیفیت آموزشی؛
- ۲) بهبود کیفیت کارهای اداری؛
- ۳) تقویت تعامل و همکاری با ذی نفعان بیرونی؛
- ۴) تقویت ارتباط با فارغ التحصیلان؛
- ۵) بهبود ارتباط با دانشجویان و فراهم سازی مشارکت بیشتر.

ب) فعالیت های عمده برنامه علمی

شرح مختصری از عمده ترین فعالیت های برنامه علمی حقوق بین الملل در طول یک دوره تحصیلی قرار ذیل است.

الف) ابتکارهایی در حوزه‌ی آموزش

برگزاری همایش های انتقال تجربه‌ی آموزشی: در این همایش ها، استادان تجربه‌های آموزشی خویش را در میان می گذاشتند که بسان کارگاه آموزشی اثر بخش بود؛

برگزاری کارگاه های روش تدریس نوین: دیپارتمنت با همکاری برد ماستری دو دوره کارگاه روش تدریس برگزار کرده است.

زمینه سازی امضای قرارداد همکاری تبادل استاد: امضای قرارداد با قوماندانی اکادمی پلیس سال ۱۴۰۰، دانشگاه کاتب و دانشگاه آزاد در زمینه های مختلف.

بهره برداری از تدریس استادان سایر دانشگاه ها: در راستای تنوع در استاد و روش تدریس از استادان پوهنتون های دیگر همانند دانشگاه کاتب، ابن سینا، آزاد اسلامی، دنیا و غرjestان در قالب استاد مدعو استفاده گردید.

تهیه آیین نامه‌ی آموزشی برنامه های فوق لیسانس: به هدف تنظیم امور مربوط به برنامه های آموزشی، تعیین شیوه‌ی انجام تکالیف فراگیران و فراهم سازی تضمین کیفیت و ارتقای جایگاه علمی فراگیران در دوره‌ی فوق لیسانس آیین نامه‌ی کاربردی تنظیم گردید.

سهم گیری استادان در انکشاف جامعه از طریق آموزش مفاهیم حقوقی: اساتید در سمینارها و ورکشاپ های متعدد به عنوان سهم گیری در انکشاف جامعه حضور پیدا کرده اند. همانند تدریس در کورس دیپلماسی بخش حقوق معاهدات به مدت سه هفته در انستوت دیپلوماسی وزارت خارجه جمهور اسلامی افغانستان.

ب) فعالیت هایی در حوزه‌ی پژوهش

تالیف و نوشتن متن درسی: کتاب حقوق بین الملل کار با منابع درجه یک (اسناد حقوق بین المللی کار) و با تأکید بر کرامت انسانی کارگر تدوین و نتیجه این تحقیق در دانشگاه گوهر شاد ارائه شد. همین طور اصول محاکمات مدنی (۱) به عنوان متن درسی نوشته و منتشر شد.

تهیه و تدوین مقالات علمی: مقالات استادان گردآوری، ارزیابی و در مجله دانشگاه (ویژه حقوق) منتشر شده است. مقاله‌های برتر استخراجی از پایان‌نامه‌های دانشجویان بعد از ارزیابی شکلی و محتوایی در مجله مخصوص دانشجویان دانشگاه چاپ و منتشر شد.

نوشتن مقالات علمی به وسیله کدر علمی و نشر در مجله‌های معتبر داخلی و خارجی: در مجله‌های معتبر علمی مقالات اساتید به چاپ رسیده است که به مطالب روز و مسایل جدید حقوقی پرداخته‌اند، مانند: مجله‌ی شورای نگهبان و معرفت حقوقی.

نقد و ارزیابی کتاب: کتاب حقوق اساسی افغانستان در یک سمینار علمی نقد و ارزیابی شد که در افزایش ارتقای دانش حقوقی دانشجویان و در ترویج فرهنگ نقد علمی در دانشگاه بی‌تأثیر نبوده است.

برگزاری همایش علمی: سمینار علمی منع اخراج مهاجرین با حضور وزیر مهاجرین و عودت دهندگان، سمینار استندردهای حقوق بین‌المللی کار و کرامت انسانی و سمینار علمی تک کرسی شدن انتخابات پارلمانی و آشنایی با مکانیزم قانونگذاری و حقوقی در وزارت عدلیه با همکاری وزارت عدلیه در دانشگاه و سمینار علمی نقد و بررسی قانون آب به منظور ارائه مطالب علمی و آخرین یافته‌ها در حوزه‌های یادشده برگزار شد.

شریک‌سازی نتیجه پژوهش: در یک سمینار علمی نتیجه پژوهش "کتاب حقوق بین‌المللی کار" (استندردها بین‌المللی کار و سازکارهای نظارت بر آن) با جامعه طی یک سمینار عملی شریک شد.

تهیه طرزالعمل پایان نامه نویسی: به هدف مشخص بودن صلاحیت‌های هر بخش مرتبط، وظایف دانشجو و رعایت قواعد شکلی و ماهوی پایان نامه نویسی طرزالعمل خاص در این زمینه تدوین شده است.

ج) جمع‌آوری و جمع‌بندی دیدگاه‌های محصلان و انعکاس آن در اسناد مختلف دیپارتمنت

جمع‌آوری و جمع‌بندی دیدگاه‌های محصلان درباره‌ی تدریس استادان: دیدگاه‌های دانشجویان پیرامون تدریس استادان (از جهت روش، محتوا، منابع، زمان و انضباط) با دوشیوه ارزیابی خودی و ارزیابی از طریق دیپارتمنت به صورت منظم و سمسروار انجام و در فرم خاص از اساتید برای نقاط ضعف راهکار مطالبه شده و در نهایت راهکارهای اساتید به اضافه راهکار دیپارتمنت در پلان بهبود تدریس گنجانده شد.

جمع‌آوری جمع‌بندی دیدگاه‌های محصلان در باره‌ی تدوین پلان استراتژیک: برای تنظیم پلان استراتژیک دیپارتمنت، دیدگاه و پیشنهادهای دانشجویان جمع‌آوری، بررسی و در آن منعکس شد.

جمع‌آوری جمع‌بندی دیدگاه‌های محصلان در باره‌ی بازنگری سرفصل‌ها: در بازنگری سرفصل‌ها، هر مضمون مورد سؤال از دانشجویان قرار گرفت و از دیدگاه‌های آنان در تعدیل و تغییر مضامین استفاده شد.

برگزاری تریبون آزاد: تریبون آزاد برگزار شد و دانشجویان با حضور مقامات بالادستی نظرات خود را بیان کردند که گزارشی از آن تهیه شد.

د) برنامه‌های تضمین و ارتقای کیفیت

ارزیابی تمام برنامه‌ها: تمام برنامه‌های آموزشی، پژوهشی، اداری به طور مستمر از طریق پلان ویژه مورد نظارت و ارزیابی قرار می‌گیرد.

تهیه‌ی گزارش سمسروار و سالانه: با تهیه‌ی همین گزارش که از بررسی پلان‌ها، فعالیت‌ها و اقدام‌ها به دست می‌آید، کیفیت برنامه تضمین و ارتقا می‌یابد.

برگزاری کارگاه تضمین کیفیت: دانشکده و دیپارتمنت جهت آگاهی و بازپروری تازه‌های تضمین کیفیت در زمینه اطلاع از معیارهای تضمین کیفیت کارگاه‌های آموزشی برگزار کرده‌اند، مانند: برنامه‌ی راهبردی گام به گام، شرح معیارهای یازده گانه.

ه) امکانات آموزشی و اداری

پیشنهاد تجهیزات و امکانات آموزشی بر تو: مجهز بودن صنف‌ها به ال‌سی‌دی، میز، چوکی مناسب و کافی، سیستم سرمایشی و گرمایشی. **پیشنهاد تعیین فضای از کتابخانه‌ی برای ماستری:** کتابخانه‌ای با تعداد سالن مطالعه و کتاب‌ها در موضوع این رشته و نرم‌افزارهای آموزشی اختصاصی و دسترسی به کتابخانه‌های مجازی.

پیشنهاد داشتن سالن دفاع پایان نامه و اجتماعات: تشکیل نشست‌های دفاع در سالن مخصوص و نشست‌های علمی-فرهنگی در سالن اجتماعات.

داشتن نشریه‌ی علمی استادان، فارغان و دانشجویان: سه نوع نشریه‌ی جداگانه که ویژه‌ی استادان، فارغان و دانشجویان است.

و) فعالیت‌هایی در زمینه‌ی افزایش جذب محصلان

فراهم سازی معیارهای صنف دوم: دانشگاه پیش از برگزاری کانکور تقاضای جذب صنف دوم در برنامه علمی حقوق بین‌الملل را به وزارت فرستاد که بعد از ارزیابی منابع مادی و انسانی دانشگاه از سوی هیأت وزارت و اعطای مجوز ظرفیت دوم، صنف دوم حقوق بین‌الملل در این سال برگزار شد.

ز) اقدام‌هایی در زمینه‌ی ابقا و ارتقای پیشرفت محصلان و تکمیل موفقانه‌ی دوره

تدوین برنامه‌ی راهبردی فوق لیسانس در سطح بورد ماستری و دیپارتمنت: برای رسیدن به هدف‌های اساسی پلان استراتژیک هم برای بورد ماستری و هم دیپارتمنت حقوق بین‌الملل در چهار بخش (سازه‌های زمینه، تحلیل محیط، تعیین اهداف، راهبردها، تاکتیک‌ها و شاخص‌های اجرایی و نظارت) تنظیم شد.

اصلاح سر فصل‌ها: طبق فرمت تازه‌ی وزرات تحصیلات عالی، با تکیه به تحول محیطی، نیازسنجی دیدگاه استادان، دانشجویان، فارغان و کارفرمایان و پیشرفت حقوق عمومی و بین‌الملل، سرفصل‌ها از جهت شکل و محتوا به بازنگری و بازنگاری شد.

پیشنهاد فراهم آوردن فضای علمی: فضای سبز، صنف‌های معیاری، کتاب‌ها و مقالات در دسترس و محیط اسلامی امن. **پذیرش استادان با تجربه:** استادان دارای شرایط و معیاری و مسکلی دایمی و قراردادی دارای مدرک دکتری.

ح) فعالیت‌هایی دیپارتمنت در بخش ارتقای ظرفیت نیروی انسانی

معرفی استادان و کارمندان به مرکز زبان: دیپارتمنت کارمندان و استادان علاقه‌مند به مرکز زبان خارجی معرفی کرده است. **معرفی استادان واجد شرایط به کمیته‌ی ترفیع:** دیپارتمنت با همکاری دانشکده پرونده‌ی هر استاد را طبق مقرر برای «ترفیع» به کمیته‌ی مربوط فرستاده است.

حضور علمی استادان در سمینارها و کارگاه‌های آموزشی: استندردهای بین‌المللی کار و کرامت انسانی کارگر (دانشگاه گوه‌رشاد) و رکشاب بررسی معاهدات در حقوق بین‌الملل؛ (مرکز مطالعات استراتژیک وزارت امور خارجه).

برگزاری همایش هم‌اندیشی پژوهشی: نشست انتقال تجربه‌ی تحقیقی استادان برگزار شده است.

ج) پیشنهادات و درخواست‌های لازم بعد از بررسی گزارش مروره دوره‌ی برنامه حقوق بین‌الملل

با توجه به ارزیابی صورت گرفته در مجموع وضعیت مرور برنامه علمی دیپارتمنت مطلوب است اما نیاز به اصلاحات دارد؛

۱) پلان عملیاتی ۱۴۰۱ بر مبنای نواقص و یافته‌های مرور برنامه علمی تهیه و تنظیم گردد.

- ۲) داده های جامعه آماری یک بار دیگر با دقت برای تمامی نیازها سنجی ها بررسی و مطابق کمت ها و رهنمود اصلاح گردد؛
- ۳) بخش های مربوط به عناوین کلی هماهنگ گردیده و محتوا به صورت مختصر ذکر گردد؛
- ۴) مشاوره علمی برای دانشجویان در هر سال بر اساس مقرر وزارت انجام و انعکاس گردد؛
- ۵) زمینه جذب هیأت علمی دایمی با مدرک دکتر و حداقل سه سال تجربه آموزشی فراهم گردد؛
- ۶) با توجه به مشارکتی بودن برنامه، جنبه های مشارکت هیأت علمی دیپارتمنت در برنامه بازتاب پیدا کند؛
- ۷) پیشنهاد و پیگیری تجهیزات مانند کتابخانه مستقل، کتب درسی، سیستم آنلاین و سایر امکانات آموزشی و پژوهشی؛
- ۸) پیگیری تأیید نهایی نصاب تحصیلی برنامه؛
- ۹) اشتباهات تایپی، املائی و ویرایشی با دقت کامل اصلاح گردد.

د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه

ارزیابی مرور دوره ای نشان میدهد که برنامه حقوق بین الملل در مجموع تا تغییر نظام رضایت بخش بوده و برای تداوم آن موارد ذیل پیشنهاد می شود.

- ۱) تخفیف قابل توجه در فیس دانشجویان و قسط بندی پرداخت؛
- ۲) بورسیه دانشجویان فعال و نمره اول از طریق دانشگاه؛
- ۳) تأسیس صندوق حمایتی برای دانشجویان بی بضاعت و نمره اول از طریق دانشگاه،
- ۴) تقدیر شایسته و مناسب از دانشجویان نخبه و فعالان فرهنگی و اجتماعی؛
- ۵) جذب دانشجویان فارغ التحصیل دانشگاه خاتم النبیین با تخفیف ویژه؛
- ۶) تعامل مستمر با وزارتخانه ها و مراکز علمی جهت معرفی دانشجو؛
- ۷) فراهم نمودن زمینه جذب فارغ التحصیلان دانشگاه خاتم النبیین در سازمانهای دولتی و خصوص؛
- ۸) فراهم سازی تحصیل مقاطع بالاتر برای فارغ التحصیلان دانشگاه؛
- ۹) جذب هیأت علمی مخصوص برای دوره فوق لیسانس؛
- ۱۰) تقویت انگیزه استادان برنامه های فوق لیسانس از طریق حمایت های مادی و معنوی؛
- ۱۱) ایجاد فرصت مطالعاتی (به ویژه آشنایی با برنامه های تضمین کیفیت).

و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

با توجه به "پالیسی مرور برنامه های علمی"، ارزیابی مرور دوره ای نشان میدهد که برنامه حقوق بین الملل در مجموع تا تغییر نظام رضایت بخش بوده و برای تداوم آن مواردی فوق به دانشگاه پیشنهاد شده است.

- (۵) جامعه آماری محصلان، فارغان و کارفرمایان محدود است.
- (۶) در هر بخش از آمار باید تحلیل صورت گیرد.
- (۷) بر اساس رهنمود میزان رضایت مندی محصلان در صنوف مختلف انعکاس داده شود.

(د) پیشنهادات و درخواست ها از دانشگاه

ارزیابی نشان می دهد که برنامه علمی باید تداوم یابد و برای بهبود موارد ذیل پیشنهاد می شود.

- (۱) قسط بندی پرداخت دانشجوی
- (۲) بورسیه دانشجویان نخبه از طریق دانشگاه
- (۳) حمایت مادی و معنوی از دانشجویان
- (۴) تقدیر معنوی و مادی از دانشجویان صاحب اثر
- (۵) ارتباط با وزارت خانه ها و موسسات علمی
- (۶) ارتباط موثر با نهاد های استخدام کننده جذب فارغ التحصیلان
- (۷) فراهم نمودن زمینه تحصیل برا مقاطع بالاتر فارغ التحصیلان
- (۸) ایجاد فرصت های مطالعاتی

(و) پیشنهادات و درخواست ها از وزارت محترم تحصیلات عالی

پس از بررسی و تحلیل از جانب پنل این نتیجه بدست آمد که برنامه علمی باید تداوم یابد و برای بهبود مواردی فوق پیشنهاد شده است.